

Samfunnsøkonomiske vurderinger og velferd

-fordeling og effektivitet

Hvordan skal vi gjøre samfunnsøkonomiske vurderinger?

Effektivitet: Hvilken allokering av ressursene gir størst mulig velferd?

Fordeling: Er det en avveining mellom effektivitet og rettferdighet ?

”Effektiv allokering”

Mange små bedrifter i u-land låner til svært høye renter (80% eller mer) → høy marginalavkastning på kapital (marginal product of capital, MPC)

Men: Aggregert MPC mye lavere (China: 20%)

Hvordan kan dette forklares?

Ineffektiv allokering av ressurser: Bedriftene har ulik kapitalavkastning på marginen. Produksjonen kan økes ved at kapitalen flyttes (”reallokeres”) fra bedrifter med lav marginalavkastning på kapital til bedrifter med høy marginalavkastning på kapital

“The (mis)allocation of capital”

Abhijit V. Banerjee, Esther Duflo and Kaivan Munshi

September, 2002

Abstract

Is capital allocated so that its marginal product is equated to the market interest rate? Is the marginal product of capital equalized across its alternative uses. This paper attempts to answer both of these questions using data from India, and concludes that both these standard properties fail by a wide margin.

“MISALLOCATION AND MANUFACTURING TFP IN CHINA AND INDIA”

CHANG-TAI HSIEH AND PETER J. KLENOW

In QUARTERLY JOURNAL OF

ECONOMICS, Vol. CXXIV November 2009 Issue 4

“Resource misallocation can lower aggregate total factor productivity (TFP). We use microdata on manufacturing establishments to quantify the potential extent of misallocation in China and India versus the United States. We measure sizable gaps in marginal products of labor and capital across plants within narrowly defined industries in China and India compared with the United States. When capital and labor are hypothetically reallocated to equalize marginal products to the extent observed in the United States, we calculate manufacturing TFP gains of 30%–50% in China and 40%–60% in India.”

From “Resolving the tax evasion puzzle”,
working paper, Barth and Ognedal, 2010.

“Tax evasion induces an inefficient industry structure, where too much labor is allocated to small, low productive firms. These firms are implicitly subsidized by being exposed to lower tax rates on their wages as unreported work is more difficult to detect the smaller the scale”

Hva er en effektiv allokering av ressursene?

Ingen kan få det bedre uten at minst én får det verre = "Pareto-optimal" allokering

Kriterier for Pareto-optimal allokering:

1. Marginalavkastningen på innsatsfaktoren må være lik i alle anvendelser (jfr artiklene om feilallokering av kapital i u-land)

2. Marginalkostnaden ved å produsere en vare (tjeneste) må være den samme for alle produsentene

3. Marginal betalingsvillighet for en vare – målt i enheter av den andre varen – må være den samme for alle konsumentene

4. Marginal betalingsvillighet for en vare må være lik marginalkostnaden ved å produsere varen

Eksempler på politikk som kan gi brudd på disse betingelsene:

Brudd på 1:

Subsidiering av innsatsfaktor til noen produsenter, for eksempel kraftkrevende industri

Les de 2 artiklene av Steinar Strøm og Jon Vislie, på kursets hjemmeside under Supplerende lesning :

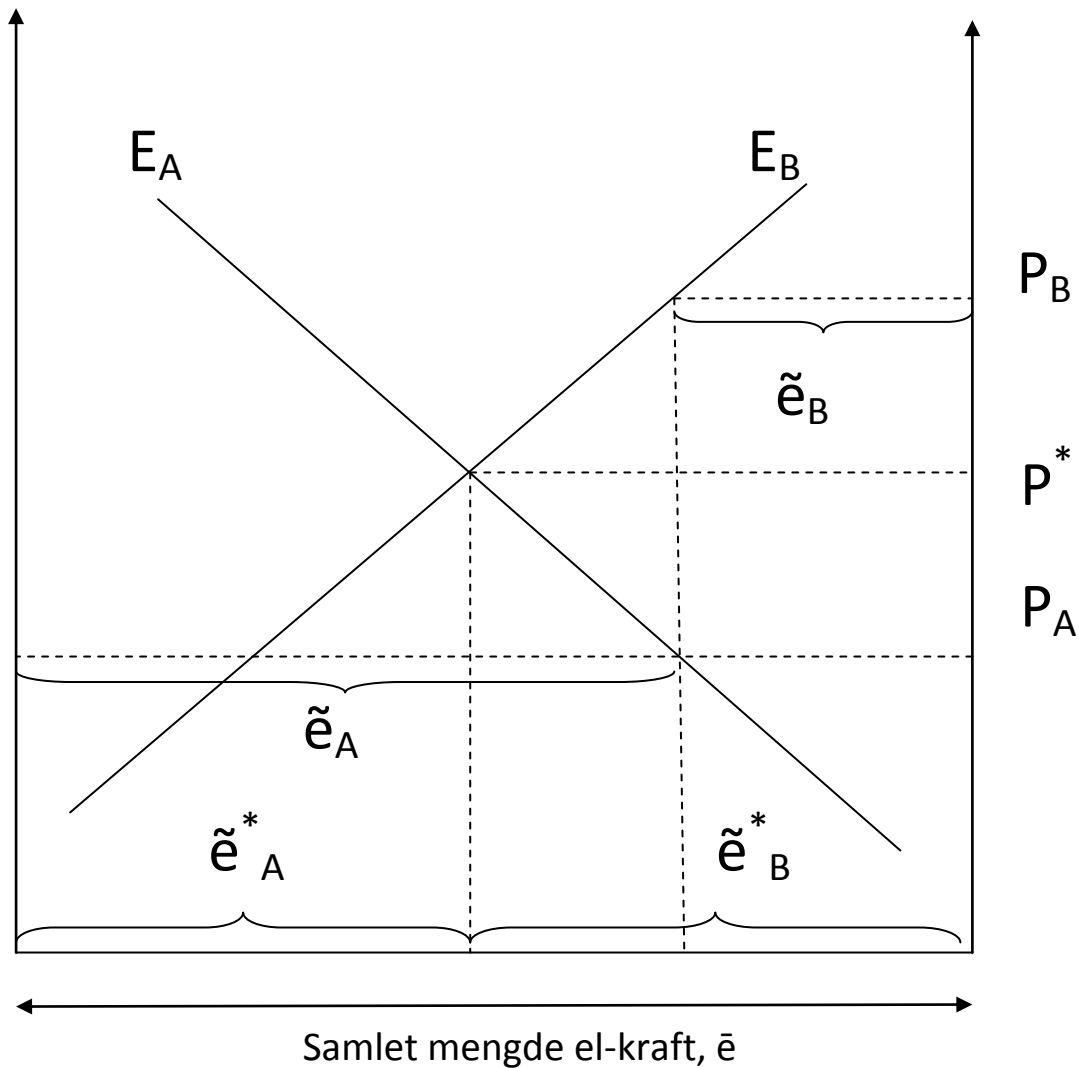
Strøm, S. og J. Vislie. *Kraftpriser*. [her](#)

Strøm, S. og J. Vislie. *Næringspolitikk og kraftpriser: enda en gang!* [her](#)

Figur:

A = kraftkrevende industri

B = annen industri

Høyden på E-kurven måler marginal avkastningen på kraft i sektoren.

P^* gir optimal fordeling av kraften mellom A og B.

Regulert, lav kraft pris til sektor A: P_A

Sektor A etterspør \tilde{e}_A .

For å få likevekt i markedet må prisen for sektor B økes til P_B . Sektor B etterspør da

$$\bar{e} - \tilde{e}_A = \tilde{e}_B.$$

P_A gir ineffektiv allokering av \bar{e} :

Marginalavkastningen i A er lavere enn i B.

Brudd på 2:

Importrestriksjoner, toll: Varene produseres til høyere marginalkostnader innenlands enn på verdensmarkedet

Brudd på 3: Regulerte priser, for eksempel på bolig. Konsumenter som får kjøpt (billig) bolig kan ha lavere betalingsvillighet enn de som ikke får kjøpt. (Et litt mindre seriøst eksempel på ordning som kan gi ulik MBV: "Julegaver er sløseri" av Steinar Strøm - finnes på

<http://e24.no/kommentar/spaltister/strom/article3450247.ece>

Brudd på 4:

Subsidiert kraft ved å bygge ut for mye, jfr artikkel av Strøm&Vislie. Unnlate å korrigere for miljøskade ved for eksempel avgift.

Pareto-optimalitet sier ingenting om fordelingen. En svært urettferdig fordeling kan godt være Pareto-optimal.

Om handel og rettferdighet:

IN PRAISE OF CHEAP LABOR, av Paul Krugman (nobelprisvinner)

<http://www.pkarchive.org/>

Krugman har i sin forskning lagt grunnlaget for et mer nyansert syn på handel og utvikling enn det som kommer frem i artikkelen over – se "Globaliseringsprisen", av Kalle Moene
<http://www.esop.uio.no/research/media-articles/globaliseringsprisen.xml>